

værende Leilighed at forandre det igjen, hvis det maatte erkjendes, at det virkelig ikke havde indeholdt en retsfærdig Afgjørelse.

Den ærede Indenrigsminister omtalte blandt de mange Specialia, som forekom i hans Foredrag, ogsaa Bagerne i Golding. Der finder nemlig, som han bemærkede, det Forhold Sted, at Bagerierne vel ikke ere knyttede til bestemte Gaarde, men Bagerens Antal indskrænket til 6, altsaa blot som en personlig Ret. Jeg skal ikke bemærke Noget med Hensyn til den Sammenligning, som den ærede Indenrigsminister anstillede mellem en saadan blot personlig Ret og en reel Ret. Kun det forekommer mig dog vist, at en Rettighed, der, saaledes som Bagerenæringen her i Kjøbenhavn, ikke blot er indskrænket til et vist Antal, men ogsaa saaledes knyttet til visse Eiendomme, at den som en særegen med disse forbunden Rettighed er i Handel og Wandel, at denne Rettighed er ganske anderledes begrundet end en blot personlig Ret, det er en reel Ret, en virkelig Forpauerettighed. Det er nu ret interessant at anstille en Sammenligning imellem, hvorledes man forholdt sig i Aaret 1843, da man antog, at denue ældre, særegne Bestemmelse i Golding burde ophæves, det er, siger jeg, ret interessant at anstille en Sammenligning imellem hvad man dengang ansaae for Uret mod Bagerne i Golding, og hvad man nu vil have anseet for Ret imod Bagerne i Kjøbenhavn. Det omspurgte Forhold i Golding var bestemt ved en saakaldet Bevilling af 14de October 1707, som gik ud paa: „at det ved 6 Hvedebrødsbagerne i Golding skal forblive.“ Vilde man underkaste denne Bevilling en saadan skarp juridisk Bedømmelse, som man har søgt at anvende paa de Bestemmelser, som handle om Bagerenæringen i Kjøbenhavn, saa troer jeg, man meget let kunde blive færdig dermed. Man kunde navnlig sige: var det en Bevilling til Byen, da kunde der vel Intet være imod, at den ophæves uden videre, saasnart Byen ikke ønskede den længere; var det derimod en Bevilling

til Bagerne, da var den, saavidt man kan see af hvad der trykt er meddeelt herom, ikke meddeelt disse Bagerne som noget sluttet Laug, som en vedværende juridisk Person, men kun de 6 daværende Bagerne, og altsaa maatte den forlængst have tabt sin Kraft, da de vare bortdøde. Imidlertid var det dog bleven anseet som en gjeldende Regel for Golding, og først i Aaret 1843 reiste der sig Spørgsmaal, om dette ikke skulde forandres. Vedkommende Dyrighed erklærede, at det ikke blot var unødvendigt, men ogsaa skadeligt, længere at vedligeholde denne særegne Bestemmelse, og Cancelliet fandt det ligeledes unaturligt, at denne, paa de daværende Forhold grundede Bestemmelse endnu skulde tjene til Regel; men Rescriptets Ord fandtes dog at være saa almindelig, at Collegiet maatte ansee det for Uret imod de nuværende Bagerne, som havde bygget paa den derved foreskrevne og senere stedse vedligeholdte Tingenes Orden, og som paa det Bestemteste havde modsat sig Rescriptets Dybeelse, uden videre nu at tilstede den sædvanlige Concurrence i Bagerenæringen i Golding. Man indrømmede da af disse Hensyn de daværende 6 Bagerne al den Ret, som der yderst kunde være Spørgsmaal om, hvor Rettigheden, som i Golding, kun var en reen personlig Ret, og ikke knyttedes til nogen Eiendom, nemlig at dette Antal af 6 Bagerne først skulde kunne forøges, naar alle daværende 6 Bagerne og deres Enter vare uddøde eller havde nedlagt Bagerenæringen. Enhver af dem vedblev at have en Ret til at være den selv sjette Bager i Golding, saalange nogen af dem var tilbage; først naar den nye Generation Bagerne var indtraadt, skulde Antallet forøges. Det forekommer mig, at der her er meget mere indrømmet, end hvad man ved det forelagte Lovudkast vil indrømme Eierne af de kjøbenhavnske Bagergaarde, uagtet disse Ret uidentivt er fuldt saavel begrundet og derhos i sig selv stærkere end den, der kunde tilkomme Bagerne i Golding.